



ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΟΓΩΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ VITTORIO MARTINI

ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ο Πάολο Γκοντάρι, ξένας από τους πιο φημισμένους ζωγράφους της Φλωρεντίας, ξαφνικά έντα πρώτη πήρε την δριστική κίνηση πάλητη στην οποίας νά μη ξανθαύωλέψη πειά με μοντέλο τού

Άρχισε νά τά βρισκή όλα ψυχρά και χωρίς ένδιαφέρο, άνικανα νά έμπνευσουν έναν καλλιτέχνη. Ή γυναίκες που τό είχαν γιώτε πάντας νά ποζάρουν γιά μοντέλα, δεν έκαναν τίποτα. Άλλο, παρά νά παίρνουν πόδες, έχουντας όμτι όψιν τους παληούς τίνακες και νά μορφάσουν μπανίσια, νομίζουτας ότι έτσι έτσι έινουν πόσωπό τους, κάποιο «χαρακτήρα», κάποιο «μυστήριο». Γι' αυτό, δ Πάολο Γκοντάρι είχε άμβισσει πειά αυτή τήν έποκρισία. Ζητούσε νά βρή γιά τον πινακιστικό που θά παρουσίαζε στην έγκριση της Βενετίας, ένα άσυνθήσιο μοντέλο, μιά γυναικί με άφελες χαμογέλους κι' άγνα μάτια, μιά άθως χωριστούσα...

Και καταλαβαίνοντας, και μόνος του ότι τό ιδανικό αύτό μοντέλο του δέν μπορούσε νά τό βρή στη Φλωρεντία, διουσινατούσε κανείς μονάχα γυναικίς βαμμένες ή μέ κουρασμένα και χλομά πρόσωπα από τά ένευχτα και τά ναρκωτικά, σκέψητικε κάν κάν έντα ταξεδιώς τά περίχωρα τής Νεάπολης. Ισωάς έκει, σε κανένα από τά γραφικά χωρία της νά εβρίσκει τό μοντέλο που ώνειροπολούσε, τό μοντέλο ποθέθαντος τό δόξας....

«Υστερά» πότι λίγες μέρες, δ Πάολο βρισκόταν στό Καστελλούσθο, μιά μικρή κωμόπολη τής Νεάπολης. Είχε πιάσει ένα δωμάτιο στό Ξενοδοχείο «Βεζούϊός», τό διπότο κι' είχε μεταβούσε στό άπειλο. Κάπει πρωτό δ Πάολο έπιαρνε τήν κασσετίνα με τά σύνεργα του κι' έκανε έκδρομος στά περίχωρα.

Ένα μεσημέρι, ένων δ Πάολο πηδούσε ένα μικρό ρυάκι, βρέθηκε στήν δάντικρυνή δύθη, μπρόσε σε μιά χωριτωμένη βοοκοπούλα. Η κοπέλλα αυτή που ήταν κρυμμένη πίσω από μερικούς θάμνους, φορούσε ένα παράξενο κοστούμι, φτειαγμένο από διάφορα κομμάτια χρωματιστών όφασμάτων. Κόπι πάλιοπάπουτσα έκρυβαν τό κομψά τής πόδια. «Ενα γαλάζιο μπερέ σκέπαζε τά κατάδιανθα μαλλιά τής, άφηνοντας νά ξεπειούνται. Έξω μονάχα μερικά χρυσές μπούκλες. Τά χαρακτηριστικά τόδο προσώπου της ήσαν λεπτά κι' εύγενικά. Τόδο μεγάλα γαλάνα μάτια της σκόρπιζαν μιά άφελή λάμψη, και τά κερασένια χειλή της άφηναν νά φαίνων-

ται σ' ένα γοητευτικό χαμόγελο, δυό σειρές δοντιών, κάτασπρων σάν μαργαριτάρια...»

Ο Πάολο Γκοντάρι, άφου κύπταε έπι δρκετή δύρα έκοτατος, τής η χαριτωμένη αυτή νέα, έκανε μιά βαθειά υπόκλιοι και τής έπιε:

— Επιτρέψατέ μου, σινιορίνα, νά χαιρετήσω σε σάς κάτι πού τό νόμιζα χαμένο γιά πάντα, τόν ιδανικό δηλαδή τύπο τής γυναικάς, τής δροσερής, όπως τά τριαντάφυλλα τό πριν και άφελος, όπως τό τοπιο πού μάς περιθάλλει αυτή τή στιγμή!..

Η χωριστούσα χαμογέλασας κι' έγγυπτες άλογοι τό διάγνωστο έκεινον νέου.

Ο ζωγράφος θαύμασε τά μικρά, καλλιγραμμα χεράκια τής, με τά κρινοδεικα δάχτυλά τους.

— Κας— τέ έδω κοντά, σινιορίνα; τή ρώτησε.

— Μάλιστα, άριε, άπατησε η χωριστούσα, κάνοντας μιά χριτωμένη υπόκλιοι. Είπη υπέρτερια τών Βιλεφράγκα... Νά, τό χτήμα τους, είν' έκει κάτω.

— Υπέρτερια, σείς!... φώναξε ο Πάολο. Τί έγκλημα, Θεί μου!... Πρέπει νά έπανορθωθή αυτή ή δύκια!.. Γιά τήν όρα δύμας ήθελα νά σάς παρακαλούσα... Σέρετε, σινιορίνα, είμαι ζωγράφος και θά ήθελα...

— Ζωγράφος; Δηλαδή: τόν διέκοπιε μέ απώρων ή χωριστούσα,

— Δηλαδή καταγίνωμα με τά χρώματα!... τής άπαντησε δ Πάολο, συγκρατώντας ένα χαμόγελο.

— Τί δύρσα!... άνεράξει ή νέα, "Ιασίας ή κυρία ζητούσε έναν διθρωπό σάν και σάς ν' ασπρίση τό σπιτι!... Θέλετε νά σάς πάω και νά σάς συστήσω;

Ο Πάολο ήταν καταγούσεμένος με τήν άφελεια τής κοπέλλας αυτής:

— Οχι, μικρούλα μου!.. τής έξήγησε. Δέν έμαι από τους ζωγράφους έκεινους πού διπτήσουν τους τοίχους.. Έγώ ζωγραφίζω τους διθρώπους και τά τοπιά πού μού δρέσσουν.. Θέλετε, έξαφνα, νά ζωγραφίσω και σάς;

— Η νέα τόν κύπταξε στήν άρχη έκπληκτη και γαρούνενη συγχρόνως. "Υστερά δύμας τό πρόσωπο τής σκυθρώπασε.

— Θέλετε νά με ζωγραφίσετε; ψιθύρισε.

Μά έγώ δέν έχω νά φορέσω ώρασια φορέματα, σπως ή κόρη της κυρίας..

Ο Πάσολο της έβγαλε τὸν μπερέ ἀπό τὸ κεφάλι, τὴν κύττασε στὰ μάτια μὲ θαυμασμὸν καὶ λατρεία καὶ ψιθύρισε συγκινημένος:

Τόσο τὸ καλύτερο, μικροῦλος μου. "Ετσι θὰ είσαι πιὸ χαριτωμένη!... Θεᾶσα μὰ γοῦθητική βασιλοπούλα τοῦ κάμπου!... "Ενα δόλδροσο λουστό, τῶν ἀγράρων!..

Καὶ λέγοντας αὐτὰ δὲ ζωγράφος, ἔθγαλε τὰ σύνεργα του ἀπὸ τὸ κούτι μὲ τὰ χρώματα. "Υπέρεα παρακαλεῖ τὴν νέαν νὰ καθηγήσῃ κοντά σὲ μερικοὺς θάμνους, τῆς ἐδωσε τὴν καταλληλητικότητα κι' ἀρχισε νά κάνῃ τὸ πορτραΐτο της, γοητευμένος, ἐμπνευμένος..

"Η δρά περάσε χωρίς νά τὸ καταλάθη κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο.

Ο ζωγράφος ήταν κατάκοπος, μὰ κι' ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὸ ἀριστούργημά του. Δέν τοῦ ἔμενε πειὰ καμιάτις ἀμφιθοίλια στὶ μὲ αὐτὸν τὸν πίνακα θάττανε τὸ πρώτο βραβεῖο στὴν Ἑκθεση τῆς Βενετίας καὶ θὰ ἔξασθαντε τὴ δόξα.

Ἄξαφνα. Ο Πάσολι, εἰδε τὸ μοντέλο του νὰ σηκώνεται γιὰ νά φύγῃ. Ή δρά εἶχε περάσει κι' ἡ χωριστοπούλα βιαζόταν νά γυρίσῃ σπέτι—ὅπως δικαιολογηθῆκε — γιὰ νὰ μὴ τὴν μαλώσῃ ή κυρία της "Ἀπλωσθεῖλα" τὸ χεράκι της στὸν ζωγράφο, τοῦ εἶπε πώς λέγεται Μάρθα Μινερόλια κι' ἔψυγε, τρένηστας σᾶν ζαρκάδι.

Ο Πάσολο τὴν παρακολούθησε μὲ βλέμμα γεμάτο ρεμβασμό, ώσπου ἔκεινη χάθηκε πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα...

—Τόσα καλά λογια λένε γιὰ τὰ ἔργα σας, κύριε Γκοντάρι... Δέν θάχετε τὴν καλωδίνη νά τὰ ίδουμε καὶ μεῖς; Ελεγε λικετούτικά τὴν ὅλη μέρα στὸν πελάτη της ζωγράφου ή ίδιοκτήτη τοῦ «Βεζελούιου».

Ο Πάσολο, ποὺ σιδηράστων τὴν ἀνάγκη νά δείξῃ σὲ κάποιον τὸν καινούργιο πίνακα του, δὲν ἀφήνηκε νά τῆς ίκανοποιήσῃ τὴν περιέργεια

Κι' ὅταν σὲ λίγο ή ξενοδόχος βρέθηκε στὸ ἀτέλει τοῦ Γκοντάρι, ἀρχισε νά τεριεργάζεται μὲ θαυμασμὸν τὸ πορτραΐτο του. "Ἄξαφνα, ὅταν βρέθηκε μπροστά σ' ἔνα κρεμασμένο πίνακα, ποὺ παριστάνει μὰ χωριστοπούλα, φύναε καταπλήκτη :

—Μπά, τὴν ζέρω αὐτή!...

—Ναι, εἶνε ὑπηρέτρια σ' ἔνας ξῆτημα ἑδῶν κοντά, εἶπε ο ζωγράφος.

—Τί λέτε, κύριε Γκοντάρι; Ποιά εἶνε ὑπηρέτρια: Αὐτή εἶνε ή Μπιάνκα 'Ακου'... ανο, μὰ διάσημη ήθωποίδης ἀπὸ τὴ Νεάπολη!... εἶπε ή ξενοδόχος.

Ο ζωγράφος ήνωσε διτὶ ὄνειρα καλά.

—Μάλιστα, μάλιστα!... ξέσκαλούθησε ή ξενοδόχος. "Ηρθε πρὶν ἀπὸ δύο μῆνες στὸ Καστελαμάρε. Στὴν ἀρχῇ ἔμενε κι' αὐτὴ ἑδῶ στὸ ξενοδοχεῖο μας. Μὲ εἶπε δὴ ήρθε ἑδῶ γιὰ νάξει κουραστὴ λιγὸ ἀπὸ τὴν ἐκνευριστικὴ ζωὴ της. Προτοῦ δύως περάσει μὲτα βδομάδα, ἀρχισε νά καταφθάνουν ἑδῶ διάφοροι φίλοι τῆς ἀπὸ τὴ Νεάπολη, οἱ ὅποιοι κατώθωσαν νά μάθουν τὸ καταφύγιο της.. Κι' ή καυσμένη ή κυρία 'Ακουλάνιο δὲν μποροῦσε πειὰ νά βρῃ τὴν ποθητὴ ήσυχιὰ της. Καὶ τότε, γιὰ νά ήσυχάσῃ ἀπὸ τὸν ἐνοχλητικοὺς θαυμαστὰς της, ἀποφάσισε νά μεταφερθεῖ σὲ χωριστοπούλα!... "Εγώ τὴν συνέστησα πράγματι νά φιλοιμόνται μὲ πάθος.

Ο Πάσολο ξέσκαλούθησε νά κυπτάξῃ τὴν ξενοδόχο του μὲ μάτια δρθνάνικα καὶ κατάπληξη..

* * *

"Οταν, θετερι' ἀπὸ λίγες μέρες,

ΚΡΗΤΙΚΕΣ

MANTINAΔΕΣ

Τὰ μάτια σου τὰ διμορφα δύταν θύ με κατατάσσων, οἱ ἄλλο κόσμο ίδεντο υπαρχό πότες οὐ ἀνεβάσσουν.

* * *

Τὰ μάτια σου δύτοις τὰ δῆ και δὲν ἀναστενάξῃ νά πέσῃ ἀπ' τὸν οὐρανὸν φωτιὰ νά τότε πάψῃ.

* * *

Τὰ μάτια σου δύτοις τὰ δῆ ἀπ' εἰν' ζεστὸς καρυγώνει, στὸν τελευταῖον ἀσταυμόν νά τού τα φύληση γιαίνει.

* * *

Τὰ μάτια σύνη σάν ἐλπές, ἀπούση στὸ κλωνάρι, σάν δύο μερόν φρεγάρι.

* * *

Μάτια γλυκὰ κι' ἐξαραστικά, οἵ εἴη τὰ δικά σου, αἰγαλώπο μὲ πάνους και μὲ πρωτοῦν κοντά σου.

Γιατρῷ δὲ μὲ γιατρέουνε κι' ὅγια δὲν μὲ βοηθοῦνε, μόνο τὰ ζαχαρένα σου ματάκια σάν μὲ δούνε.

Δέν φταιοι γάρ ποὺ σ' ἀγαπῶ, μόνο νά μὲ θυμόνης, διμορφή σ' ἔπιλο ὁ Θεός, παρδίες γιὰ νά πληγώνται.

Νάθουνα και τὰ νάμουνα, τὰ νάμουνον δέν γνωρίζω, ηθελα νάμουν ὑπνος σου νά σὲ γλυκοκαμψώ.

* * *

Ηθελα νάμουνα δενδρί, σπάν νασον καρπί, πουλάκι να σον κελαδό κι' ἀνθός να σον μιρίζω. * * *

Ηθελα νάμουνα δίλιξην σου, νά δῶ με στὴν καρδά σου κι' δὲν θές μικρή μονά, κι' ἀν δὲ θές να βρισκωμάνεις κοντά σου.

* * *

Ηθελ' ἀγέρε νάμουνα, νά ματὸ στὰ σωβάκα σου, νά μάθω ποά ν' ἀπορή τοῦ καρδιά σου.

* * *

Ο ξεράτας σου μ' ἔκαμε, κι' ὁ ξεράτας σου μ' ἔχει σάν μαραμένη γιασεμί, τού μιροδιά δὲν ξέρει.

Σ. Κ.

ἔφευγε ἀπὸ τὸ Καστελαμάρε ἡ Μπιάνκα 'Ακουλάνιο—γιατὶ αὐτὴ ήταν πραγματικῶς η ὥραια χωριστοπούλα — συνδεύονταν κι' ἀπὸ τὸν Πάσολο Γκοντάρι.

Καὶ τὴν ἐπομένη τῆς ὀπονομῆς τοῦ πρώτου βραβείου τῆς ἐκθεσιμένους ζωγράφου γύρισε στὴ Νεάπολη κι' ἔκαμε τὸ διάσημη καλλιτέχνιδα.

—Α!... Δέν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὸ ρόλο ποὺ ἔπαιξα στὸ Καστελαμάρε μὲ μοναδικὸ θεατὴ τὸν ἀγαπημένο μου Πάσολο!... "Ηταν δὲ ωραίτερος ρόλος τῆς ζωῆς μου!... Ελεγε ή Μπιάνκα στὸν καλέσμενον στὸ γαμήλιο τραπέζι.

Καὶ συγχρόνως γύρισε καὶ κύττασε μὲ λατρεία τὸν ἀγαπημένο της.

—Κι' ὅταν ἀσύγρετα βρέθηκαν μόνοι, ἐντελῶς μόνοι, στὸ σπίτι τους, ρίγηκαν μὲ λαχτάρα δὲ νέας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ὄλλου κι' ἀρχισαν νά φιλοιμόνται μὲ πάθος.

Γιά τὴν Μπιάνκα δὲ Πάσολο, ήταν δὲ ποὺ ίδαικός ἀνδρας, ἀπὸ δύος εἶχε γνωρίσει.

Μά καὶ γιὰ τὸν Πάσολο ή Μπιάνκα δὲν ήταν μόνον ή λατρεύτη γι' αὐτὸν γνωρίσκα. "Ηταν συγχρόνως καὶ ή ἐνσάρκωσις τῆς τέχνης, ή ἐνσάρκωσις τοῦ δράσου, ήταν δὲ ο 'Ερωτας, ήταν ή Δόξα, ήταν δὲ Εύτυχια!...

VITTORIO MARTINI

ΠΡΟΣΟΧΗ!

MONON τὸ «Μπουκίδιο» ἀγοράζει εἰς ἀπολύτως ικανοποιητικὰς τιμὰς εἰδίους παλαιά βιθίλια καὶ βιθλιοθήκας δλοκλήρους, ψυλλάδια διάφορα, ἀκόδη δὲ καὶ σκόρπια φύλλα παλαιών ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, Ημερολόγια, Καζαμίας, μονόφύλλα, φωτογραφίας Ιστορίων προσώπων καὶ εικόνων διασέρους, Απεικονύθητε ή γράψατε : Περιοδικὸν «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ηθύνες.